

ŐİŐLİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ
2020 MAYIS UZAKTAN EĞİTİM DERS NOTLARI

Alan/Dal Adı : Tüm Alan ve Dallar

Ders Adı : Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

Dersin Sınıf Düzeyi : 11.Sınıf

Modül/Kazanım Adı: Yahudiliğin İnanç Esasları, Yahudiliğin Ritüelleri hakkında bilgi sahibi olur.

Konu : Yahudiliğin İnanç Esasları, Yahudiliğin Ritüelleri,

Konu Tarihi Aralığı : 11-15 Mayıs 2020

Ders Đretmenleri : A.AKBAŐ

YAHUDİLİĞİN İNANÇ ESASLARI

Yahudiliğin inanç esasları, açık ve net bir şekilde Tevrat'ta yer almamaktadır. Bununla birlikte Yahudilik tarihinin çeşitli dönemlerinde din adamları tarafından bu dinin inanç esaslarını belirlemeye yönelik bazı çalışmalar yapılmıştır. XII. asırda Musa b. Meymun, Yahudiliğin inanç esaslarını belirlemiştir. Ancak söz konusu inanç esaslarının, bütün Yahudi mezhepleri tarafından kabul gördüğünü söylemek mümkün değildir. Musa b. Meymun tarafından ortaya konulan Yahudiliğin inanç esaslarının her biri, "Tam bir imanla inanırım ki" ifadesiyle başlamaktadır.

Musa b. Meymun'un belirlediği inanç esasları şöyledir:

- 1) Tanrı, var olan her şeyi yaratmıştır ve onlara hükmetmektedir.
- 2) Tanrı birdir ve ondan başka ilah yoktur.
- 3) Tanrı cisim değildir ve hiçbir şekilde tasvir edilemez.
- 4) Tanrı ezeli ve ebedidir.
- 5) İbadet sadece Tanrı'ya mahsustur. Ona ortak koşulamaz.
- 6) Peygamberlerin bütün sözleri hakittir.
- 7) Efendimiz Musa'nın peygamberliği gerçektir. O, kendisinden önceki ve sonraki peygamberlerin en büyüğüdür.
- 8) Elimizde olan Tevrat, Musa'ya verilenin tamamıyla aynıdır.
- 9) Tevrat değiştirilmeyecektir ve gelecekte Tanrı başka bir Tevrat da göndermeyecektir.
- 10) Tanrı, insanın bütün işlerini ve düşüncelerini bilir
- 11) Tanrı, emirlerini yerine getirenleri mükâfatlandırır, ihlal edenleri cezalandırır.
- 12) Mesih gelecektir, geciktiği hâlde onun gelmesini bekleyeceğim.
- 13) Tanrı'nın bildiği bir zamanda, ölümden sonra diriliş gerçekleşecektir.

5.4. Yahudilikte, bütün varlıkları yaratan ve her şeye hükmeden tek bir Tanrı'ya inanılır.

KUTSAL MEKÂNLAR, RİTÜELLER

Ritüel, dinî bir törenin veya ibadetin kabul edilmiş ve tanımlanmış prosedürleri demektir. Yahudilikte çeşitli ritüeller vardır ve bunların çoğu mabet merkezlidir. Mabetten kasıt, Süleyman Mabedi'dir. MS 70 yılında bu mabedin yıkılmasıyla kurban gibi bazı ritüeller askıya alınmıştır. Yahudilikte günlük ritüeller, Süleyman Mabedi'ni temsil ettiğine inanılan ve sinagog ya da havra denilen yerlerde yapılır. Yahudilerce kutsal mekânlar kabul edilen sinagoglarda resim ve heykel bulunmaz. Buraya edebe uygun şekilde ve başörtülü olarak girilmesi esastır. Sinagoga başı açık girmek, Tanrı'ya saygısızlık kabul edilir. Bu sebeple erkekler başlarına kipa denilen bir tür takke giyer, kadınlar da başörtüsü takarlar. Yahudilikte kadınların sinagogda ritüellere katılması mümkün değildir. Onlar, ritüelleri ancak sinagogda kendilerine ayrılan bölümde izleyebilirler. Toplu ritüeller, ergenlik çağına ulaşmış en az on erkeğin katılımıyla ve haham denilen din adamlarının yönetiminde yapılır. Ritüellerde Yahudi kutsal kitabı Tevrat'tan bölümler okunur.

Yahudilikte günlük ritüeller sabah, ikindi ve akşam olmak üzere üç kez yapılır. Ritüel esnasında okunan dualardan bazıları Talmut'tan alınmıştır, bazıları ise din adamları tarafından oluşturulmuştur. Yahudiler ritüel esnasında ayakta durma, eğilme, ileri geri gitme, oturma gibi hareketler yaparlar. Sağ ellerini göğüslerine hafifçe vurup işledikleri günahlardan pişman olduklarını belirtirler.

5.5. Yahudilikte haftalık ibadet sinagoglarda yapılır.

Yahudilikte yıl içinde önem verilen bazı özel günler ve bayramlar vardır. Bunlardan Roş-Haşana, Yahudi takvimine göre yılbaşını ifade eder ve iki gün sürer. Roş-Haşana'da Yahudilerin, geçen bir yıl üzerine tefekkür etmesi, kendini hesaba çekmesi ve gelecek yıl için planlar yapması esastır. Yom Kippur, Roş-Haşana'nın ilk gününden itibaren devam eden on günlük tövbe zamanının sonundaki kefaret günüdür. Yahudi inancına göre insanın Roş-Haşana'da planı yapılan kaderi, Yom Kippur'da son şeklini alır ve mühürlenir. Yom Kippur'da hiçbir iş yapılmaz, sadece ibadet ve tövbe ile meşgul olunur.

Dinî ve millî bayramlardan olan Simha Tora, Tevrat'ın hatim bayramıdır. Hanuka, millî ve dinî bir bayramdır. MÖ 148 yılında Yahudilerin düşmanlara karşı verdiği mücadelede yedi kollu şamdan bir günlük yağla sekiz gün yanmıştır. İşte Hanuka, bunun anısına yapılır. Fısıh, Mısır'dan çıkışın anısına kutlanan bir bayramdır. Şavuot, Tevrat'ın Tanrı tarafından Yahudilere verilisinin anısına kutlanan bir bayramdır. Sukkot ise Yahudilerin, kırk yıl çölde dolaştıktan sonra bu dolaşmanın anısına kutlanan bir bayramdır.

Not: Bu ders notu MEB Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 11 Ders Kitabından derlenmiştir. (Yazarlar: Bekir PINARBAŞI, Fikri ÖZDEMİR)